Persoonlijk stappenplan

Stappenplan voor de nalatenschap van mevrouw J.M. de Vries-Jansen

Overleden op	donderdag 15 oktober 2026, te Utrecht
Opgesteld voor	S. de Vries, executeur (benoemd in het testament)
Erfgenamen	Sanne, Mark en Jeroen de Vries, ieder voor een derde deel
Situatie	Weduwe; de heer De Vries overleed in 2019. Koopwoning zonder hypotheek, spaargeld, beleggingen. Testament: kinderen in gelijke delen, executeur benoemd.
Opgesteld op	7 november 2026

Eerst dit, voordat u iets anders doet

Tot u en uw broers hebben besloten hóe u de nalatenschap aanvaardt (stap 3), is het verstandig om niets te betalen van de rekening van uw moeder, niets uit het huis weg te doen en niets te verkopen. De uitvaart regelen en betalen mag wel; dat geldt niet als aanvaarding. Wie vóór dat besluit handelt alsof de erfenis al van hem is, kan de nalatenschap ongemerkt zuiver aanvaarden en wordt dan met eigen vermogen aansprakelijk voor schulden (artikel 4:192 BW).

Uw tijdlijn in één oogopslag

Datums zijn berekend vanaf de overlijdensdatum. “Wettelijk” is een termijn uit de wet of een polisvoorwaarde; “aanbevolen” is de volgorde die vertraging en fouten voorkomt. Het vakje is om af te vinken.

☐ **23 okt 2026**
wettelijk · 6e werkdag

Aangifte van overlijden bij de gemeente en de uitvaart
Regelt de uitvaartondernemer meestal. Vraag drie uittreksels van de akte van overlijden; banken, verzekeraars en het testamentenregister vragen er elk één.

☐ **29 okt 2026**
aanbevolen

Bij het Centraal Testamentenregister nagaan bij welke notaris het testament ligt
Gratis, online of per post, met een kopie van de akte van overlijden. Het register geeft geen kopie, wel de notaris. Vraag daar een afschrift.

☐ **5 nov 2026**
aanbevolen

Besluit met uw broers: zuiver aanvaarden, beneficiair aanvaarden of verwerpen
Ieder kind beslist voor zichzelf. Twijfelt iemand over de schulden, kies dan beneficiair; dat kost griffierecht (€ 165 in 2026) en beschermt uw eigen vermogen. Zie de Aanvaardingscheck.

VOORBEELD

☐ **12 nov 2026**
aanbevolen

Verklaring van executele aanvragen bij de notaris
Als executeur heeft u een verklaring van executele nodig om bij de bank te kunnen handelen. Neem mee: akte van overlijden, afschrift testament, uw legitimatie.

☐ **14 nov 2026**
aanbevolen · zo snel mogelijk

Leegstand van de woning melden bij de opstalverzekeraar
Veel polissen stellen voorwaarden aan een onbewoonde woning; de termijn verschilt per verzekeraar. Zeg de opstal- en inboedelverzekering níet op tot de woning is overgedragen.

☐ **14 nov 2026**
aanbevolen

Banken, pensioenfonds en Belastingdienst informeren; saldo-opgaven opvragen
Met de meldbrieven uit uw pakket: ING, ABN AMRO (beleggingsdepot), ABP, Belastingdienst (correspondentieadres). Vraag altijd een saldo-opgave per 15 oktober 2026.

☐ **29 nov 2026**
aanbevolen

Abonnementen, telecom en lidmaatschappen opzeggen
Met de opzegbrieven uit uw pakket. Energie en water van de leegstaande woning laat u doorlopen op naam van de nalatenschap.

☐ **15 jan 2027**
aanbevolen

Boedelbeschrijving afronden
Alle bezittingen en schulden op de overlijdensdatum, met de saldo-opgaven als bijlage. Vergeet de vordering van de drie kinderen uit de nalatenschap van uw vader niet; die staat als schuld in het sjabloon.

☐ **begin 2027**
indicatie

WOZ-beschikking 2027 vergelijken met die van 2026
Voor de erfbelasting mag u de laagste van de twee gebruiken: de WOZ-waarde van het jaar van overlijden of van het jaar erna.

☐ **1 mei 2027**
datum staat op de brief

Aangifte inkomstenbelasting 2026 van uw moeder (F-biljet)
Vraag daarvoor eerst een nabestaandenmachtiging aan bij de Belastingdienst. Zorgkosten en giften van 2026 zijn aftrekbaar.

☐ **15 apr 2028**
eigen deadline

Aangifte erfbelasting indienen
Wettelijk uiterlijk
15 juni 2028
(20 maanden na overlijden). Vanaf die datum loopt belastingrente. Twee maanden marge voorkomt dat één ontbrekend stuk u rente kost.

☐ **na de aanslag**
circa aug 2028

Rekening en verantwoording aan Mark en Jeroen, daarna verdelen
Pas uitkeren als de erfbelasting is betaald; als executeur bent u daar hoofdelijk aansprakelijk voor. Gebruik het Excel-bestand uit uw pakket.

VOORBEELD

Fase 1 · De eerste week (tot 23 oktober 2026)

De eerste week draait om twee dingen: de uitvaart en nog níet handelen als erfgenaam. Dat laatste voelt tegennatuurlijk, want er is veel te regelen. Maar zolang u en uw broers niet hebben besloten hoe u de nalatenschap aanvaardt, is het verstandig om de rekening van uw moeder niet te gebruiken en niets uit het huis weg te doen. Een uitvaart die past bij hoe uw moeder leefde, mag u regelen en uit de nalatenschap betalen; dat geldt niet als aanvaarding. Of de bank de nota rechtstreeks betaalt, verschilt per bank.

Vraag de uitvaartondernemer om drie uittreksels van de akte van overlijden. Noteer de PIN- en wachtwoorden die u tegenkomt niet in een gedeelde app; bewaar ze apart. Gebruik de DigiD van uw moeder niet, ook niet voor iets kleins. Dat mag niet, en de Belastingdienst heeft een eigen regeling voor nabestaanden.

Fase 2 · De eerste maand (tot 14 november 2026)

Dit is de fase van bevoegdheid. Het testament bevestigt dat u executeur bent; de notaris legt dat vast in een verklaring van executele. Zonder die verklaring geeft de bank u geen inzage en kunt u niets betalen namens de nalatenschap. Vraag de verklaring daarom zo snel mogelijk aan, nadat het besluit over aanvaarding is genomen.

Over dat besluit: in uw situatie (koopwoning zonder hypotheek, spaargeld, beleggingen en voor zover bekend alleen een openstaande zorgrekening) is een negatieve nalatenschap onwaarschijnlijk. Toch is beneficiair aanvaarden een redelijke keuze als één van uw broers de schulden niet kan overzien. Het nadeel is extra administratie: een boedelbeschrijving is dan verplicht, en bij een eventuele tekort moet de nalatenschap volgens vaste regels worden vereffend. Het voordeel is zekerheid. Kiest u alle drie voor zuiver aanvaarden, dan is de boedelbeschrijving nog steeds verstandig, maar niet verplicht.

Meld de leegstand van de Lindelaan aan de opstalverzekeraar vóór 14 november. Laat energie, water en de opstal- en inboedelverzekering doorlopen; zet ze op naam van “de erven van mevrouw J.M. de Vries-Jansen”, correspondentieadres bij u.

Fase 3 · Maand twee tot zes (tot april 2027)

Nu bouwt u het dossier op. Elke bank, verzekeraar en het pensioenfonds stuurt op uw verzoek een saldo-opgave per 15 oktober 2026. Die stukken vormen samen de boedelbeschrijving: alle bezittingen en schulden op de dag van overlijden. In uw geval zijn dat de woning (WOZ-waarde), de ING-rekeningen, het beleggingsdepot bij ABN AMRO, een nog te ontvangen bedrag van het ABP over oktober en de openstaande zorgkosten.

Eén post wordt in deze fase bijna altijd vergeten: de vordering die u, Mark en Jeroen hebben uit de nalatenschap van uw vader. Toen hij in 2019 overleed, ging alles naar uw moeder en kregen jullie ieder een vordering op haar (de wettelijke verdeling). Die vordering is nu opeisbaar en telt als schuld van haar nalatenschap. Het bedrag staat in de aangifte erfbelasting van 2019. Volgens de erfbelasting-berekening in uw pakket scheelt deze post in totaal € 21.711 aan erfbelasting.

VOORBEELD

Zeg in deze fase ook de abonnementen op. Voor de woning geldt: niet opzeggen, wel melden.

Fase 4 · Tot de aangifte erfbelasting (tot 15 april 2028)

De Belastingdienst stuurt een aangiftebrief; daarin staat de inleverdatum. De wettelijke termijn is ruim: 20 maanden na overlijden, dus 15 juni 2028. Vanaf die datum loopt belastingrente. Houd zelf 15 april 2028 aan. Wilt u eerder duidelijkheid, dan kunt u een voorlopige aanslag aanvragen.

Voor de waarde van de woning mag u kiezen tussen de WOZ-waarde 2026 en die van 2027; neem de laagste. De berekening in uw pakket laat beide zien. Vóór de erfbelasting komt nog de inkomstenbelasting 2026 van uw moeder (het F-biljet, voorjaar 2027). Daarvoor vraagt u eerst een nabestaandenmachtiging aan.

Fase 5 · Afronden (vanaf de aanslag, circa augustus 2028)

Als de aanslag erfbelasting is betaald, legt u rekening en verantwoording af aan Mark en Jeroen: wat er was, wat er binnenkwam, wat er is betaald en wat ieder toekomt. Het Excel-bestand in uw pakket maakt daar een verdeelstaat van. Laat beide broers tekenen “voor akkoord en decharge”; daarmee is uw taak als executeur afgerond. Hef de rekeningen pas op als de laatste teruggaven (inkomstenbelasting, zorgverzekeraar) binnen zijn.

Signalen en risico’s in uw situatie

- **De vordering uit 2019.** Zonder deze post betaalt u met z’n drieën € 21.711 te veel. Zoek de aangifte erfbelasting van uw vader op; staat daar geen bedrag in, vraag dan de notaris van destijds.
- **Leegstand.** Veel polissen stellen voorwaarden aan een leegstaande woning. Meld het zo snel mogelijk en lees de voorwaarden van uw verzekeraar.
- **Verkoop van de woning.** Als executeur mag u de woning alleen verkopen als dat nodig is om schulden (inclusief erfbelasting) te betalen, of met instemming van alle erfgenamen. Leg die instemming schriftelijk vast.
- **Beleggingen.** Gebruik voor de boedelbeschrijving en de aangifte de slotkoers van 15 oktober 2026, niet de koers van vandaag.
- **Zorgkosten en CAK.** Rekeningen voor de laatste maanden komen vaak pas na enkele maanden. Reserveer daarvoor en keer niet te vroeg uit.

Wat niet in dit plan zit

Dit stappenplan gaat uit van de gegevens die u heeft ingevuld: een testament met gelijke delen en een executeur, drie meerderjarige kinderen, geen partner, geen onderneming, geen bezit buiten Nederland. Verandert daar iets aan, of ontstaat er onenigheid tussen de erfgenamen, dan is een notaris de aangewezen persoon. De verklaring van executele en, bij

VOORBEELD

toedeling van de woning aan een van de kinderen, de akte van verdeling lopen altijd via de notaris.

Erfenisdraaiboek helpt u om de nalatenschap zelf af te wikkelen. Dit stappenplan is geen juridisch of fiscaal advies en vervangt geen notaris of belastingadviseur. Termijnen en tarieven zijn die van 2026 (Belastingdienst, Burgerlijk Wetboek Boek 4, Successiewet 1956), gecontroleerd in november 2026. De tekst onder “Fase” en “Signalen” is op maat opgesteld binnen vaste kaders; de datums komen uit een vaste rekenmodule.

VOORBEELD